

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I:	PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD:	9 MEHEFIN 2014
PWNC:	CYMORTH I BENSIYNWYR GYDA'R DRETH GYNGOR 2014/2015
AELOD(AU) PORTFFOLIO:	Y CYNGHORYDD HYWEL EIFION JONES (AELOD PORTFFOLIO – CYLLID)
PENNAETH GWASANAETH:	RICHARD MICKLEWRIGHT (PENNAETH SWYDDOGAETH – ADNODDAU A'R SWYDDOG 151 DROS DRO)
AWDUR YR ADRODDIAD: RHIF FFÔN: E-BOST:	GERAINT H. JONES – RHEOLWR REFENIW A BUDD-DALIADAU 2651
AELODAU LLEOL:	DIM YN BERTHNASOL

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau
<p>Cymeradwyo cynllun ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn i helpu pensiywyr leihau eu Treth Gyngor ar gyfer 2014/15 yn unol â'r meini prawf cymhwysedd a amlinellir yn y cynllun yn Atodiad A. Bydd y cynllun a amlinellir yn ymestyn y Grant Pensiywyr gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2014/2015 yn unig.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru wedi diddymu'r Grant Pensiywyr ar gyfer 2014/2015 a blynyddoedd dilynol ac wedi dyrannu cyllid, o fewn y Grant Cymorth Refeniw, o £90k i'r Awdurdod Lleol ei wario fel y mae'n ei ddymuno. Ar gyfer 2013/14, dyrannodd Llywodraeth Cymru gyfanswm o £4m i helpu pensiywyr a oedd yn derbyn cymorth Gostyngiadau'r Dreth Gyngor rhannol, hyd at uchafswm £100. Cafodd £83k ei wario yn Ynys Môn gyda £5k ychwanegol ar weinyddiaeth. Roedd y grant yn seiliedig ar brawf modd.</p> <p>Yn ystod 2013/14, derbyniodd 960 pensiywyr gymorth i ostwng eu Treth Gyngor dan y cynllun Grant Pensiywyr, gyda 690 yn derbyn y swm uchaf a oedd ar gael sef £100.</p>
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eugwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?
<p>Ystyriwyd nifer o opsiynau –</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnwys y Grant Cymorth Refeniw ychwanegol yn y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor er mwyn lleihau'r diffyg ran cyllido'r cynllun hwnnw. Byddai hyn wedi gwneud i ffwrdd yn gyfan gwbl â'r Grant Pensiywyr ychwanegol o 2014/2015; • Peidio dyrannu'r cyfan o'r arian a drosglwyddwyd i'r Grant Cymorth Refeniw ar gyfer y Grant Pensiywyr e.e. rhoi £50 ar y mwyaf a defnyddio'r balans sydd ar ôl i gefnogi strategaeth gyllidebol 2014 – 2015. Mae'r gyllideb a gymeradwywyd ar gyfer 2014/ 2015 yn cynnwys darpariaeth o £400k i gwrdd â'r diffyg yng nghyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a £90k i gwrdd â chost y Grant Pensiywyr. Fodd bynnag, nid oes ymrwymiad o 2015 – 2016 ymlaen mewn perthynas â'r Grant Pensiywyr.

- A fyddai modd defnyddio'r £90k i bwrpas arall, e.e. ychwanegu at y cynllun Taliadau Tai Dewisol neu sefydlu cronfa galedi benodol o 2015/2016 ymlaen i dalu costau Treth Gyngor ychwanegol yr aelwydydd hynny y mae eu Treth Gyngor ar hyn o bryd yn cael ei thalu'n llawn dan y cynllun cyfredol ar gyfer Gostyngiadau'r Dreth Gyngor. Mae £90k yng nghyllideb 2014-15 i gwrdd â chost y Cynllun Grant Pensiynwyr.
- Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili wrthi ar hyn o bryd yn cynnal adolygiad i sefydlu beth fydd bwriadau awdurdodau lleol yng Nghymru ar gyfer 2014/2015 ac o 1 Ebrill 2015 ymlaen o ran defnyddio'r hen gyllideb Grant Pensiynwyr – hyd yma, mae 11 o awdurdodau Cymru wedi ymateb:-
 - 1 heb benderfynu eto;
 - 7 am ddefnyddio Cynllun Llywodraeth Cymru 2013/2014 yn 2014/2015;
 - 1 am ddefnyddio'n rhannol Gynllun Llywodraeth Cymru 2013/2014 yn 2014/2015 a defnyddio'r balans i gefnogi strategaeth gyllidebol 2014/2015;
 - 2 yn ei ddefnyddio tuag at y diffyg yn y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a gwneud i ffwrdd â'r Cynllun Grant Pensiynwyr yn gyfan gwbl.

Dywedodd yr 11 awdurdod nad ydynt hyd yma wedi gwneud penderfyniad ynghylch eu cynlluniau ar gyfer 1 Ebrill 2015 ymlaen.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Ers Ebrill 2009 hyd at fis Mawrth 2013, bu'r Awdurdod hwn, yn unol â chynllun a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith ar 6 Hydref 2009, yn defnyddio cymorth grant gan Lywodraeth Cymru i gefnogi a rhoi cymorth ychwanegol i bensiynwyr dalu eu costau Treth Gyngor. Gyda chyflwyno'r Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn Ebrill 2013, cyflwynodd Llywodraeth Cymru ei gynllun grant ei hun ar gyfer Cymru gyfan, grant y mae awdurdodau lleol yn ei weinyddu ar ei ran. O Ebrill 2014, rhoes Llywodraeth Cymru'r gorau i'r cynllun gan ganiatáu i Awdurdodau wario'r arian fel yr oeddynt yn dymuno.

Yn y cyfarfod ar 27 Chwefror 2014, cymeradwyodd y Cyngor Sir, fel rhan o'i strategaeth gyllidebol, gyllideb o £90k ar gyfer Cynllun Grant ar gyfer y Dreth Gyngor i Bensiynwyr i'w defnyddio yn 2014/2015.

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith fabwysiadu cynllun ar gyfer 2014/2015.

CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r cynllun yn gyson â dymuniadau'r Cyngor Sir yn ei strategaeth gyllidebol ar gyfer 2014/2015.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Mae £90k wedi'i gynnwys yng nghyllideb yr Awdurdod am 2014/2015 i dalu costau'r cynllun arfaethedig. Ni fyddai'r cynllun yn costio mwy na £90k.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgrwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	
E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
Atodiad A – Cynllun Cyngor Sir Ynys Môn ar gyfer Grant Treth Gyngor i Bensynwyr 2014/ 2015		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Setliad Grant Cymorth Refeniw 2014/2015		

Cynllun Cyngor Sir Ynys Môn ar gyfer Grantiau Treth Gyngor i Bensiynwyr 2014/2015

Pwrpas y Cynllun Grant Pensiynwyr yw dyrannu swm o arian i bobl sy'n gymwys ar Ynys Môn er mwyn gostwng y Dreth Gyngor y mae'n rhaid iddynt ei thalu.

Y meini prawf ar gyfer dyrannu grant:

1. Rhaid i berson fod yn 60 oed i dderbyn cymorth. Y dyddiad ar gyfer penderfynu ynghylch cymhwyster fydd 30 Mehefin 2014. Dylai'r person cymwys neu bartner y person cymwys fod yn 60 oed neu'n hŷn ar y dyddiad penodedig.
2. Os yw'r person yn bodloni'r meini prawf ar 30 Mehefin 2014, yna ni fydd angen cynnal unrhyw asesiad pellach o gymhwysedd ar gyfer blwyddyn ariannol 2014/2015.
3. Bydd pobl gymwys yn cael Gostyngiad rhannol yn eu Treth Gyngor ond nid y lefel uchaf o gymorth fel yr oedd ar y dyddiad cymhwyso.
4. Bydd pob person cymwys yn derbyn o leiaf £5.
5. I bwrpas rhoi cymorth, caiff yr hawl i daliad ei weithio allan fel a ganlyn:-

Y Dreth Gyngor gros a godwyd ar gyfer 2014/ 2015

LLAI

- a) unrhyw ddisgowntiau neu ostyngiadau a roddwyd yn unol â'r ddeddfwriaeth gan Gyngor Sir Ynys Môn;
 - b) unrhyw Ostyngiad yn y Dreth Gyngor a roddwyd i bobl gymwys.
6. Ni fydd unigolyn ond yn derbyn cymorth unwaith yn ystod y flwyddyn ariannol a chyfyngir cymorth i un taliad fesul aelwyd.
 7. Dyrennir symiau o hyd at £100 a bydd hynny'n berthnasol ar draws holl ardal Cyngor Sir Ynys Môn.
 8. Petai'r ddyled net yn is na'r uchafswm, yna ni fydd y credyd a drosglwyddir i'r cyfrif Dreth Gyngor yn uwch na'r ddyled net.